

TEHNISKĀ SPECIFIKĀCIJA

„Vadlīniju izstrāde apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tīklojuma nodrošināšanai Rīgā”

Dokumentā lietotie saīsinājumi:

RTP – Rīgas teritorijas plānojums

TIAN – Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi

RVC AZ – Rīgas vēsturiskais centrs un tā aizsardzības zona

MK – Ministru kabinets

RD – Rīgas dome

SUS – Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas uzraudzības sistēma

Ārtelpas – apstādījumu struktūra un publisko ārtelpu tīklojums

Stratēģija – Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam, projekts

Programma – Rīgas attīstības programma 2014. – 2020. gadam, projekts

1. Pamatojums

Pamatojoties uz RD 03.07.2012. lēmumu Nr. 4936 „Par Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu”, ir uzsākta jauna RTP izstrāde. Lai nodrošinātu RTP izstrādes ietvaros uzstādīto uzdevumu izpildi, sadarbojoties ar valsts un pašvaldības institūcijām, izanalizējot priekšnoteikumus RTP izstrādei un pieredzi iepriekšējo RTP izstrādē, kā arī apzinoties teritorijas plānošanas tendences Eiropā, ir sagatavota RTP izstrādes metodika. Tās pamatā ir ar pētījumiem pamatotas RTP risinājumu konceptuālās daļas izstrāde, kuru veido 11 tematiskie plānojumi, kas aplūko dažādus pilsētībūvnieciskos aspektus.

Viens no tematiskajiem plānojumiem ir „Apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tematiskais plānojums”. Vēsturiski veidotā apstādījumu struktūra un publiskās ārtelpas ir fragmentētas, tās nenodrošina kvalitatīvas iedzīvotāju rekreācijas, pārvietošanās, piesārņojuma samazināšanas, bioloģiskās daudzveidības un vizuālā tēla veidošanas funkcijas. Tādēļ tematiskā plānojuma **mērķis ir nodrošināt vienotas apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tīklojuma izveidi, ievērtējot tās nozīmi rekreācijā un vides aizsardzībā, kā arī radīt priekšnoteikumus publiskās ārtelpas tīklojuma izveidei Rīgā.**

Kā normatīvais ietvars pētījuma ”Vadlīniju izstrāde apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tīklojuma nodrošināšanai Rīgā” izstrādei kalpo normatīvie akti, kas regulē RTP izstrādi, tajā skaitā Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”, kas pieņemti 22.05.2013, nosaka prasības, kas saistītas ar apstādījumu un dabas teritoriju struktūru un publisko ārtelpu plānošanu.

Hierarhiski augstāk stāvošajā plānošanas dokumentā, Rīgas plānošanas reģiona telpiskajā (teritorijas) plānojumā 2005. – 2025. gadam starp vadlīnijām tūrisma/rekreācijas un dabas vides aizsardzības areāliem noteikta **dabas teritoriju saglabāšana, kas nodrošina ekoloģisko līdzsvaru un vides kvalitāti Rīgā un Pierīgā un veido reģiona ekoloģiskā karkasa pamatu.** Šo ārtelpu attīstības jautājumi Rīgā ir risināmi atbilstoši Rīgas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam projektā noteiktajam, ka jāveido vienota dabas un apstādījumu telpiskā struktūra. Stratēģijas viens no ilgtermiņa mērķiem ir **IM3 Ērta, droša un**

iedzīvotājiem patīkama pilsētvide. Savukārt viena no stratēģiskajām nostādnēm pilsētvides attīstībai ir **SN6 Dabas mantojums un vides kvalitāte** un starp Stratēģijas īstenošanas principiem definēts **P1 Sabiedrības iesaiste un koprades iedzīvināšana.** Sabiedrības daudzveidīga iesaiste un līdzdalības nodrošināšana ir neatņemama Rīgas pilsētas pašvaldības darbības iezīme. Publiskās ārtelpas attīstībā pašvaldība sper vēl soli uz priekšu, izprotot, skaidrojot un izmantojot kopradi kā vienu no spēcīgākajiem sociālās atjaunotnes instrumentiem. Atbilstoši plānošanas dokumentu hierarhijai RTP uzdevums būs detalizēt Stratēģijā iestrādātos risinājumus un noteikt papildus prasības, kas nodrošina šo risinājumu īstenošanu praksē. Attīstības programmas projektā starp rīcības virzieniem ilgtermiņa mērķu sasniegšanai ir **RV15 Laba vides kvalitāte.** Lai nodrošinātu pēctecīgu attīstību un veidotu risinājumus kvalitatīvai dzīves videi nākotnē ir jāpārzina pilsētas plānošanas vēsture, jāizvērtē iepriekšējos pilsētplānošanas dokumentos ietvertais, kā arī jāizpēta to realizācija, ar ko var iepazīties „Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018. gadam realizācijas izvērtējumā”.

Ņemot vērā augstākminēto, pētījums „Vadlīniju izstrāde apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tīklojuma nodrošināšanai Rīgā” ir nepieciešams, lai nodrošinātu kvalitatīvu un pamatotu risinājumu izstrādi Apstādījumu struktūras un publiskās ārtelpas tematiskajam plānojumam. Šī pētījuma objekts ir apstādījumi, dabas teritorijas, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un publiskās ārtelpas.

2. Pētījuma izstrādes mērķis

Izstrādāt apstādījumu struktūru un publisko ārtelpu tīklojumu Rīgā atbilstoši augstāk stāvošajos attīstības plānošanas dokumentos definētajiem pamatprincipiem, nodrošinot RTP atbilstošu detalizācijas līmeni.

3. Pētījuma uzdevumi

Pētījuma izstrādes mērķa sasniegšanai veicami šādi uzdevumi:

3.1. Metodoloģijas izstrāde veicamajiem uzdevumiem:

- 3.1.1. Ietvara izvērtējuma shēmai (3.2. punkts);
- 3.1.2. Esošā un potenciālā pieprasījuma izvērtējuma (3.3. punkts) kritērijiem un izstrādes shēmai;
- 3.1.3. Apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tīklojuma (turpmāk tekstā: Ārtelpu) koncepcijas un esošās situācijas inventarizācijas (3.4. punkts) izstrādes shēmai un metožu pielietojumam, to skaitā apsekojumam dabā;
- 3.1.4. Ārtelpu plānošanas nosacījumu un rādītāju (3.5. punkts) izstrādes shēmai;
- 3.1.5. Ārtelpu funkcionālā zonējuma un teritorijas izmantošanas apbūves noteikumu (3.6. punkts) izstrādes kritērijiem un shēmai;
- 3.1.6. Ārtelpu vides veidošanas vadlīniju, apsaimniekošanas, rekonstrukcijas, attīstības kārtības, kā arī kompetences sadales (3.7. punkts) priekšlikumu izstrādes shēmai;
- 3.1.7. Saskaņot pētījuma metodiku ar RD Pilsētas attīstības departamentu.

3.2. Ietvara izvērtējums atbilstoši izstrādātajai metodikai:

- 3.2.1. Izanalizēt Eiropas, nacionālā un īpaši pašvaldības līmeņa normatīvos aktus, kas regulē Ārtelpu saglabāšanu, apsaimniekošanu un attīstību. Izstrādāt rekomendācijas normatīvās bāzes pilnveidošanai;
- 3.2.2. Izanalizēt Stratēģijā iekļautās nostādnes Ārtelpu attīstībai, sniegt priekšlikumus to iekļaušanai jaunajā RTP.
- 3.2.3. Apkopot pasaules piemērus pilsētām ar līdzīgiem klimatiskiem, tiesiskā regulējuma un citiem apstākļiem Ārtelpu plānošanā. Izstrādāt rekomendācijas labākās starptautiskās prakses ieviešanai Ārtelpu plānošanā. Pētījuma risinājumus iespēju robežās balstīt uz šīm rekomendācijām;
- 3.2.4. Izpētīt esošās Ārtelpu telpiskās struktūras vēsturiskās attīstības juridiskos, vides un citus aspektus. Izvērtēt esošās struktūras funkcionalitāti dažādo Ārtelpu uzdevumu kontekstā. Izstrādāt pamatojumu vienota Ārtelpu tīklojuma nepieciešamībai. Izstrādāt rekomendācijas un priekšlikumus Ārtelpu attīstībai un nepieciešamo nosacījumu iekļaušanai RTP, kā arī priekšlikumus citiem vienotas struktūras atjaunošanas instrumentiem;
- 3.2.5. Izvērtēt kaimiņu pašvaldību un Rīgas kopējās attīstības intereses:
  - 3.2.5.1. Kaimiņu pašvaldību 7.8.7. punktā apkopotos priekšlikumus saistībā ar Ārtelpu, izstrādāt pamatojumu to iekļaušanai vai neiekļaušanai RTP;
  - 3.2.5.2. Rīgas Plānošanas Reģiona un kaimiņu pašvaldību Attīstības plānošanas dokumentus;
  - 3.2.5.3. Sazinoties ar Rīgas Plānošanas Reģionu un kaimiņu pašvaldībām, ja rodas tāda nepieciešamība.
- 3.2.6. Saskaņot izvērtējumu ar RD Pilsētas attīstības departamentu.

3.3. Esošā un potenciālā pieprasījuma izvērtējums atbilstoši izstrādātajai metodikai:

- 3.3.1. Izvērtēt esošo pieejamo Ārtelpu dažādās Rīgas apkaimēs attiecību pret iedzīvotāju daudzumu;
- 3.3.2. Iedzīvotāju vajadzību izvērtējums:
  - 3.3.2.1. Izstrādāt kritērijus 7.8.punktā uzskaitīto materiālu par iedzīvotāju vajadzībām saistībā ar Ārtelpām izvērtēšanai. Saskaņot tos ar RD PAD;
  - 3.3.2.2. Veikt iedzīvotāju vēlmju un priekšlikumu izvērtējumu pēc izstrādātajiem kritērijiem, sniedzot pamatojumu priekšlikumu atbalstīšanai vai neatbalstīšanai Ārtelpu attīstības aspektā;
- 3.3.3. Identificēt esošos sabiedrības iesaistes/ konsultāciju instrumentus. Novērtēt šo instrumentus un izstrādāt rekomendācijas to pilnveidošanai un papildināšanai.
- 3.3.4. Saskaņot izvērtējumu ar RD Pilsētas attīstības departamentu.

3.4. Ārtelpu koncepcija un inventarizācija atbilstoši izstrādātajai metodikai:

- 3.4.1. Izstrādāt Ārtelpu veidojošo nozīmīgāko elementu klasifikāciju, tajā skaitā aplūkojot dažādu piekļuves līmeņu (piemēram: publiskas, daļēji pieejamas, slēgtas) Ārtelpas, kā arī apbūvētas teritorijas ar palielinātu apstādījumu īpatsvaru un ielu telpu. Noteikt izstrādātās klasifikācijas dažādu Ārtelpu elementu

terminoloģiju, izmantošanas un apsaimniekošanas mērķus un funkcijas. Saskaņot to ar RD Pilsētas attīstības departamentu;

3.4.2. Izstrādāt karti „Apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tīklojuma koncepcija” ar paskaidrojuma rakstu:

3.4.2.1. Pamatoties uz Stratēģijā noteiktajām Dabas teritoriju attīstības vadlīnijām (17.attēls „Dabas teritoriju attīstības vadlīnijas”), detalizējot, precizējot un papildinot tās ar publisko ārtelpu tīklojumu, kā arī ņemot vērā 3.3. punktā apkopoto informāciju, mērogā ne mazākā par 1:30 000;

3.4.2.2. Izvērtēt plānoto Ārtelpu apjoma attiecību pret prognozēto Rīgas iedzīvotāju skaitu, nepieciešamības gadījumā sniedzot priekšlikumus struktūras pilnveidošanai;

3.4.2.3. Saskaņot to ar RD Pilsētas attīstības departamentu.

3.4.3. Ārtelpu inventarizācija un Ārtelpu datubāzes izveidošana:

3.4.3.1. Ārtelpu koncepciju (3.4.2. punkts) precizēt atbilstoši RTP mēroga noteiktībai (mērogā 1:10 000). Robežas jānosaka ārpus RVC AZ, izmantojot materiālu sarakstā 7.10. punktā minētos un citus nepieciešamos dokumentus;

3.4.3.2. Pēc 3.4.1. punktā izstrādātās klasifikācijas sistematizēt un sakārtot 3.4.3.1. punktā noteiktās teritorijas fragmentus pa Ārtelpu elementiem;

3.4.3.3. Datubāzē apkopot būtiskāko informāciju par Ārtelpām, kas ir svarīga to turpmākajā attīstībā (piemēram: izmantošanas un apsaimniekošanas mērķi, nozīmīgums pilsētā, ekoloģiskā nozīme, īpašuma piederība, aizsargjoslas/buferzonas);

3.4.4. Saskaņot inventarizāciju ar RD Pilsētas attīstības departamentu.

3.5. Nosacījumu un rādītāju izstrāde dažādu Ārtelpu plānošanai (kā piemēram, atkarībā no funkcionālās zonas, īpašumpiederības, nozīmīguma pilsētā, elementa klasifikācijas u.c.):

3.5.1. Izstrādāt kvantitatīvos rādītājus (piemēram: Ārtelpu īpatsvars uz 1000 iedzīvotājiem u.c.);

3.5.2. Izstrādāt kvalitatīvos nosacījumus (piemēram: vides kvalitāte, bioloģiskā daudzveidība u.c.);

3.5.3. Izstrādāt daudzfunkcionālas izmantošanas nosacījumus (piemēram: prasības labiekārtojuma līmenim, programmas daudzveidība u.c.);

3.5.4. Izstrādāt sasniedzamības, piekļuves un drošības nosacījumus (piemēram: minimālais attālums no dzīvojamām zonām, savienojamība ar citām teritorijām, nodrošinājums ar sabiedrisko transportu u.c.);

3.5.5. Izstrādāt vides pieejamības nosacījumus (piemēram: ietves platums, segums, horizontālo un vertikālo elementu marķējums u.c.)

3.5.6. Izstrādāt sabiedrības iesaistes nosacījumus Ārtelpu veidošanā (piemēram: dažāda vecuma un interešu grupu iesaiste u.c.)

3.5.7. Saskaņot nosacījumus un rādītājus ar RD Pilsētas attīstības departamentu.

3.6. Funkcionālā zonējuma un TIAN noteikšana 3.4.3. punktā noteiktajām Ārtelpām atbilstoši izstrādātajai metodikai:

3.6.1. Atbilstoši RTP mēroga noteiktībai grafiski sniegt funkcionālā zonējuma priekšlikumu 3.4.3. punktā noteiktajās teritorijās. Katrai zonai, apakšzonai un nozīmīgākajiem Ārtelpu elementiem, vadoties pēc 3.5. punktā izstrādātajiem nosacījumiem un rādītājiem, izstrādāt īpašas prasības vides un apbūves veidošanai, kas kalpotu par pamatu TIAN;

3.6.2. Lai pilnībā realizētu 3.4.2. punktā izstrādāto Ārtelpu koncepciju, sniegt konceptuālus priekšlikumus, kā, ievērojot privātīpašnieku intereses, privātīpašumā esošos zemesgabalus iekļaut vienotā Ārtelpu sistēmā. Noteikt galvenos jautājumus turpmāk nepieciešamajiem pētījumiem;

3.6.3. Noteikt zonas nozīmīgāko ielu Ārtelpu elementiem, izstrādājot ielu (kokaugu) apstādījumu un labiekārtojuma principiālo shēmu, norādot ielu šķērsprofilā (sarkano līniju teritorijā un ārpus tām) ietvju, apstādījumu un labiekārtojuma joslas platumu un novietojumu. Dot priekšlikumu inženierkomunikāciju pārkārtošanas principiem;

3.6.4. Izvērtēt iespējas un sniegt priekšlikumus, kā teritorijās ar augstu gruntsūdens līmeni integrēt ilgtspējīgas lietusūdeņu apsaimniekošanas risinājumus;

3.6.5. Ņemot vērā Stratēģijas „Dabas teritoriju attīstības vadlīniju” un „Transporta infrastruktūras attīstības vadlīniju” kartes, noteikt kā nodrošināt Ārtelpu nepārtrauktību;

3.6.6. Noteikt specifiskās prasības paaugstināta gaisa, ūdens un grunts piesārņojuma, trokšņa līmeņa un eroziju riska samazināšanai (aizsargstādījumi, vējlauzējstādījumi, norobežojošie stādījumi, dzīvžogi, trokšņu sienas, nostiprinošie stādījumi nogāzēs u.c.).

3.6.7. Izvērtēt citu plānošanas dokumentu izstrādes principus un sniegt priekšlikumus to papildinājumiem un izmaiņām detalizētākai perspektīvajai izmantošanai:

3.6.7.1. Rīgas administratīvajā teritorijā esošā Dabas parka „Piejūra” un dabas liegumu „Jaunciems”, „Krēmeri” un „Vecdaugava” dabas aizsardzības plānu funkcionālajiem zonējumiem;

3.6.7.2. SIA „Rīgas meži” valdījumā esošām teritorijām.

3.6.8. Ņemot vērā Stratēģijā noteikto un šeit izstrādāto funkcionālo zonējumu, sniegt priekšlikumus, kā risināt jautājumu par RTP 2006. – 2018. gadam ietvertu prasību pēctecības principa ievērošanu;

3.6.9. Izstrādāt nosacījumus un pēc tiem noteikt prioritāri attīstāmās Ārtelpu teritorijas;

3.7. Priekšlikumu izstrāde tālākiem pētījumiem un plānošanas dokumentiem:

3.7.1. Identificēt teritorijas, kurās nepieciešams veikt padziļinātu izpēti un izstrādāt detalizētākus Ārtelpu pilnveidošanas un attīstības plānus vai plānot jaunas Ārtelpas;

- 3.7.2. Prasības Ārtelpu teritoriju tālākai plānošanai, izstrādājot lokālplānojumus un detālplānojumus;
- 3.7.3. Vides veidošanas vadlīnijām Ārtelpās;
- 3.7.4. Ārtelpu apsaimniekošanai, rekonstrukcijai, pilnveidošanai un attīstībai, kā arī kompetences sadalei starp institūcijām un privātīpašniekiem;
- 3.7.5. Citiem nepieciešamajiem pētījumiem Ārtelpu attīstībā;

4. Rezultāti

Pētījuma izstrādes rezultātā, atbilstoši 3. punktā minēto darba uzdevumu definētajām prasībām, tiek izstrādāti materiāli, kas satur šādu informāciju:

- 4.1. Rīgas Ārtelpu ietvara izvērtējums, secinājumi un rekomendācijas;
- 4.2. Sabiedrības prasību un vajadzību izvērtējums, sabiedrības iesaistes instrumentu novērtējums un rekomendācijas to pilnveidošanai;
- 4.3. Izstrādāta karte „Apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tīklojuma koncepcija” ar paskaidrojuma rakstu. Izstrādāta GIS datubāze ar Ārtelpu elementu inventarizāciju ārpus RVC AZ;
- 4.4. Izstrādāti Ārtelpu kvantitatīvie rādītāji, kvalitatīvie, daudzfunkcionalitātes, piekļuves un drošības, vides pieejamības, kā arī sabiedrības iesaistes nosacījumi;
- 4.5. Noteikts funkcionālais zonējums un TIAN vienotai Ārtelpai pilsētas neapbūvētajās un apbūvētajās teritorijās, kā arī ielu telpā ārpus RVC AZ;
- 4.6. Izstrādāti priekšlikumi par teritorijām, kur nepieciešami tālāki pētījumi vai detalizētāku plānošanas dokumentu izstrāde, kā arī Ārtelpu vides veidošanas vadlīniju izstrādei, apsaimniekošanai, rekonstrukcijai, pilnveidošanai, attīstības kārtībai un kompetenču sadalei.

5. Izstrādes posmi un termiņi

- 5.1. Kopējais darba izstrādes laiks: 26 nedēļas no līguma noslēgšanas brīža;
- 5.2. Darba izstrādi pa posmiem un uzdevumu veikšanas secību nosaka pētījuma veicējs, piedāvājumā iepirkumam iekļaujot izvērstu pētījuma veikšanas laika grafiku;
- 5.3. Starpziņojumi par pētījuma norisi RD Pilsētas attīstības departamentam sniedzami ne retāk kā reizi mēnesī;
- 5.4. Apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tematiskā plānojuma izstrādes darba grupai starpziņojumi sniedzami pirms katra pētījuma posma rezultātu nodošanas pasūtītājam atbilstoši pretendenta piedāvājumā iekļautajam laika grafikam;
- 5.5. Gala ziņojums par pētījuma rezultātiem un pētījuma materiālu iesniegšana noteikta 26.nedēļā pēc līguma noslēgšanas par pētījuma veikšanu.

6. Darba noformējums un formāts

- 6.1. Izpētes darba rezultāti noformējami rakstiski un grafiski latviešu valodā, sniedzot atsauces uz izmantotajiem informācijas avotiem;

6.2. Grafiskie materiāli sagatavojami:

- 6.2.1. ESRI ArcGIS ģeotelpisko vektordatu (SHP) datņu formātā vai Autodesk datorizētās projektēšanas (DWG) datņu formātā un projektu (noformētu karšu) formātā, kur datubāzes informācija sastrukturēta pa slāņiem;
- 6.2.2. digitāli saspiesta un kodēta attēla (JPEG, TIFF un PNG) datņu formātā un portatīvā dokumenta (PDF) datņu formātā, ar izšķirtspēju, lai būtu atšķirama katra kadastra zemes vienības robežas un esošā, faktiskā izmantošana;
- 6.2.3. papīra izdruku formātā 2 (divos) eksemplāros (konceptija M 1:50 000, plānotā (atļautā) izmantošana M 1:30 000);

6.3. Teksta materiāli sagatavojami:

- 6.3.1. elektroniskā teksta (DOCX) formātā;
- 6.3.2. portatīvā dokumenta (PDF) formātā;
- 6.3.3. papīra izdruku formātā 2 (divos) eksemplāros

6.4. Darba rezultāti iesniedzami RD Pilsētas attīstības departamentam 2 eksemplāros, ieskaitot oriģinālu, papīra izdrukas formātā un elektroniskā formātā CD matricā;

7. Izmantojamie materiāli

- 7.1.1. Par pašvaldībām. Likums. Pieņemts 19.05.1994. Latvijas Republikas Saeima;

7.2. Teritorijas plānošanas un būvniecības tiesību akti:

- 7.2.1. Attīstības plānošanas sistēmas likums. Pieņemts 08.05.2008. Latvijas Republikas Saeima;
- 7.2.2. Teritorijas attīstības plānošanas likums. Pieņemts 13.10.2011. Latvijas Republikas Saeima;
- 7.2.3. Būvniecības likums. Pieņemts 10.08.1995. Latvijas Republikas Saeima;
- 7.2.4. Zemes pārvaldības likums. Likumprojekts. Izskatīts MK 29.10.2013. Iesniedzējs: Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija;
- 7.2.5. Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr. 711. Pieņemti 16.10.2012;
- 7.2.6. Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr.240. Pieņemti 30.04.2013.;
- 7.2.7. Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Saistošie noteikumi Nr.34. Pieņemti 20.12.2005. Rīgas Dome;
- 7.2.8. Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Saistošie noteikumi Nr. 38. Pieņemti 07.02.2006. Rīgas Dome;
- 7.2.9. Rīgas iekškvartālu teritorijas aizsardzības noteikumi. Saistošie noteikumi Nr. 44. Pieņemti 31.08.1999. Rīgas Dome;

7.3. Īpašumtiesības regulējošie tiesību akti:

- 7.3.1. Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likums. Pieņemts 14.10.2010. Latvijas Republikas Saeima;
- 7.3.2. Par neapbūvēta zemesgabala nomas maksas aprēķināšanas kārtību Rīgas pilsētā. Saistošie noteikumi Nr.93 Pieņemti 07.09.2010. Rīgas Dome;
- 7.3.3. Par Rīgas pilsētas pašvaldībai piekrītošu vai piederošu neapbūvētu zemesgabalu, kurus iznomā sakņu (ģimenes) dārzu ierīkošanai, nomas maksas apmēra noteikšanu. Saistošie noteikumi Nr.130 Pieņemti 08.07.2008. Rīgas Dome;

7.4. Vides un dabas aizsardzības tiesību akti:

- 7.4.1. Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Likums. Pieņemts 02.03.1993. Latvijas Republikas Saeima;
- 7.4.2. Vides aizsardzības likums. Pieņemts 02.11.2006. Latvijas Republikas Saeima;
- 7.4.3. Sugu un biotopu aizsardzības likums. Pieņemts 16.03.2000. Latvijas Republikas Saeima;
- 7.4.4. Par piesārņojumu. Likums. Pieņemts 15.03.2001. Latvijas Republikas Saeima;
- 7.4.5. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr.264. Pieņemti 16.03.2010.
- 7.4.6. Noteikumi par dabas parkiem. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr.83. Pieņemti 09.03.1999.
- 7.4.7. Noteikumi par dabas liegumiem. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr.212. Pieņemti 15.06.1999.
- 7.4.8. Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr.421. Pieņemti 05.12.2000
- 7.4.9. Noteikumi par kritērijiem, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr.213. Pieņemti 27.03.2007.;
- 7.4.10. Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr.396. Pieņemti 14.11.2000.;
- 7.4.11. Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr. 940. Pieņemti 18.12.2012.;
- 7.4.12. Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr. 281. Pieņemti 24.04.2007.;
- 7.4.13. Dabas parka "Piejūra" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr.204. Pieņemti 14.03.2006.

- 7.4.14. Dabas lieguma "Jaunciems" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr.125. Pieņemti 21.02.2012.
- 7.4.15. Rīgas pilsētas aizsargājamo koku aizsardzības un uzturēšanas noteikumi. Saistošie noteikumi Nr.94. Pieņemti 10.03.2005. Rīgas Dome;
- 7.4.16. Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas noteikumi. Saistošie noteikumi Nr. 125. Pieņemti 08.07.2008. Rīgas Dome;
- 7.4.17. Rīgas pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas noteikumi. Saistošie noteikumi Nr. 149. Pieņemti 09.12.2008. Rīgas Dome;
- 7.4.18. Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi. Saistošie noteikumi Nr.204. Pieņemti 15.01.2013. Rīgas Dome;

7.5. Aizsargjoslu un meža tiesību akti:

- 7.5.1. Aizsargjoslu likums. Pieņemts 05.02.1997. Latvijas Republikas Saeima;
- 7.5.2. Meža likums. Pieņemts 24.02.2000. Latvijas Republikas Saeima;
- 7.5.3. Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr. 63. Pieņemti 04.02.2003.;
- 7.5.4. Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr. 502. Pieņemti 29.12.1998.;
- 7.5.5. Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr. 189. Pieņemti 18.12.2012.;
- 7.5.6. Par parku un mežaparku izveidošanu mežā un to apsaimniekošanu. Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumi Nr. 123. Pieņemti 13.03.2013.;

7.6. Rīgas domes nolikumi:

- 7.6.1. Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta nolikums Nr.92 Pieņemts 18.01.2011.;
- 7.6.2. Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta nolikums Nr.217 Pieņemts 17.04.2012.;
- 7.6.3. Rīgas domes Īpašuma departamenta nolikums Nr.38 Pieņemts 17.12.2009.;
- 7.6.4. Rīgas domes Satiksmes departamenta nolikums Nr.35 Pieņemts 24.01.2006.;
- 7.6.5. Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta nolikums Nr.36 17.12.2009.
- 7.6.6. Rīgas pilsētas būvvaldes nolikums Nr.117 Pieņemts 21.07.2008.
- 7.6.7. Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” nolikums Nr.268 Pieņemts 23.10.2012.
- 7.6.8. Rīgas Austrumu izpilddirekcijas nolikums Nr.22 Pieņemts 03.11.2009.
- 7.6.9. Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcijas nolikums Nr.23 Pieņemts 03.11.2009.
- 7.6.10. Rīgas Ziemeļu izpilddirekcijas nolikums Nr.24 Pieņemts 03.11.2009.

7.6.11. Līgums ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas meži". Pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgums Nr.RD-12-360-lī. 28.02.2012. (pieejams https://www.riga.lv/LV/Channels/Riga_Municipality/Delegesanas_ligumi/default.htm)

7.7. Plānošanas dokumenti un to projekti:

7.7.1. United Nations Conference on Environment & Development Rio de Janeiro, Brazil, 3 to 14 June 1992. AGENDA 21 (materiāli pieejami <http://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf>);

7.7.2. Eiropas ilgtspējīgas attīstības pilsētu harta (Olborgas harta). Eiropas Komisija. 1994. (materiāli pieejami http://euronet.uwe.ac.uk/www.sustainable-cities.org/charter_latvian.doc.);

7.7.3. European Spatial Development Perspective. Europe commission. 1999;

7.7.4. Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par pilsētvides tematisko stratēģiju. Eiropas Komisija. 2004. (materiāli pieejami <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2005:0718:FIN:LV:HTML>);

7.7.5. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030;

7.7.6. Latvijas nacionālais attīstības plāns 2020;

7.7.7. Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2000. – 2020.;

7.7.8. Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums 2005.-2025.gadam;

7.7.9. Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam, projekts;

7.7.10. Rīgas attīstības programma 2014. – 2020. gadam, projekts;

7.7.11. Rīgas Vides programma 2011.-2017. gadam, projekts (materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā);

7.7.12. Rīgas pilsētas degradēto objektu un teritoriju revitalizācijas programma. Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments. 2009 (materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv);

7.7.13. SIA „Rīgas Meži” Meža apsaimniekošanas plāns. 2013. (materiāli pieejami SIA „Rīgas Meži”);

7.7.14. Dabas parks „Piejūra”, dabas aizsardzības plāns 2004. – 2015. Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultāte (materiāli pieejami Dabas aizsardzības pārvaldē, http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_parki/piejura/);

7.7.15. Dabas lieguma „Jaunciems” dabas aizsardzības plāns 2004.–2013. Latvijas dabas fonds (tiek izstrādāts jauns DAP, bet materiāli pieejami Dabas aizsardzības pārvaldē, http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/jaunciems/%22%22/);

7.7.16. Dabas lieguma „Krēmeri” dabas aizsardzības plāns 2007.–2016. SIA „Grupa 93” fonds (materiāli pieejami Dabas aizsardzības pārvaldē, http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/kremeri/%22%22/);

- 7.7.17. Dabas lieguma „Vecdaugava” dabas aizsardzības plāns 2003.–2013. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” (*tiek izstrādāts jauns DAP, bet materiāli pieejami Dabas aizsardzības pārvaldē, http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/vecdaugava/%22%22/*);

7.8. Iedzīvotāju un ieinteresēto pušu viedoklis:

- 7.8.1. Iedzīvotāju priekšlikumi Rīgas teritorijas plānojuma izstrādei. (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.8.2. Iedzīvotāju priekšlikumi Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam, projektam. (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.8.3. Apkaimju sanāksmju protokoli. 2013. SIA „H2B” (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.8.4. Pētījums „Rīgas apkaimju iedzīvotāju aptauja”. SIA „Aptauju centrs” un SIA „Projektu un kvalitātes vadība”, 2013. (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*);
- 7.8.5. Pētījums „Imantas iedzīvotāju vērtējums dzīvei apkaimē”. SIA „SKDS”, 2012 (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*);
- 7.8.6. Pētījums „Zolitūdes iedzīvotāju vērtējums dzīvei apkaimē”. SIA „SKDS”, 2012 (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*);
- 7.8.7. Tikšanās ar kaimiņu pašvaldībām protokoli. 2013. (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā un interneta vietnē <http://rdpad.lv/uploads/JRTP/doc.php>*);

7.9. Pētījumi, koncepcijas un projekti:

- 7.9.1. Būvniecības un rekonstrukcijas moratorija dzīvojamo mikrorajonu pagalmu un publisko apstādījumu teritorijās izvērtējums turpmākai teritorijas izmantošanai pārskats. SIA "Datorkarte", 2007 (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.9.2. Dabas pamatnes precizēšana Rīgas pilsētas teritorijas plānojumam. SIA „TOP VIDE”, 2004 (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*);
- 7.9.3. Degradēto teritoriju un objektu apsekojums Rīgā. SIA „Datorkarte”, 2012 (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*);
- 7.9.4. Izpēte „Pilsētas iela un koks”, RPA „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” sadarbībā ar SIA „Grupa 93”, 2011 (*materiāli pieejami RPA „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”*);
- 7.9.5. Koncepcija Kārļa Ulmaņa gatves un Lielirbes ielas telpas plānojuma un telpiskās struktūras attīstībai, SIA "Grupa 93", 2010 (*materiāli pieejami RPA „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”*);
- 7.9.6. Koncepcijas projekts "Valsts un pašvaldību nozīmes sporta infrastruktūras attīstības koncepcija", 2013. (*materiāli pieejami interneta vietnē <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40280306>*);

- 7.9.7. Pētījums „Rīgas ainavu kvalitātes mērķu noteikšana”. Nodibinājums Vides risinājumu institūts, 2013 (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.9.8. Piekrastes biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā. Projekts. Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultāte. 2006. (*materiāli pieejami http://piekraste.daba.lv/LV/projekts/par_projektu.shtml*);
- 7.9.9. Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitātes un pieejamības novērtēšanas metodoloģija Rīgas apkaimju līmenī, I Posma atskaite. SIA "Datorkarte", 2011 (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*);
- 7.9.10. Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu novērtējums Purvciema, Āgenskalna un Mežaparka apkaimēm, II Posma atskaite. SIA "Datorkarte", 2011 (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*);
- 7.9.11. Projekts „Public Space & Public Life – in Riga City Centre”. Jahn Gehl. 2002. (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.9.12. Rīgas centrālās daļas publiskās ārtelpas analīze. Space Syntax, 2009 (*materiāli pieejami RD PAD Pilsētvides attīstības plānošanas pārvalde*);
- 7.9.13. Rīgas peldvietu un aktīvās atpūtas zonu labiekārtošanas koncepcija 2007-2009. Gadam. Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcija, 2006 (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*);
- 7.9.14. Rīgas pilsētas degradēto objektu un teritoriju revitalizācijas programma RD Pilsētas attīstības departaments, 2009 (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*);
- 7.9.15. Rīgas pilsētas ainavu teritoriju izdalīšana, analīze un novērtēšana. LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte, 2009 (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*);
- 7.9.16. Rīgas pilsētas sporta attīstības pamatnostādnes 2012. – 2017. gadam. Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā, <http://www.iksd.riga.lv/public/45061.html>*);
- 7.9.17. Rīgas pilsētas pašvaldības sporta objektu attīstības koncepcija. Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.9.18. Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018. gadam realizācijas izvērtējums. SIA „Grupa 93”, 2013 (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.9.19. Rīgas telpiskās kompozīcijas attīstība. Andris Roze, 2004 (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.9.20. Seminārs „Publiskā telpa – problēmas un iespējas”. Rīgas dome 2002. (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.9.21. Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumiem. SIA „Vides konsultāciju centrs”, 2008, 2009 (*materiāli pieejami interneta vietnē www.sus.lv*).

7.10. Grafiskie materiāli:

- 7.10.1. Būvniecības un rekonstrukcijas moratorija dzīvojamo mikrorajonu pagalmu un publisko apstādījumu teritorijās izvērtējums turpmākai teritorijas izmantošanai pārskats. SIA "Datorkarte", 2007 (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.10.2. Dabas pamatnes precizēšana Rīgas pilsētas teritorijas plānojumam. SIA „TOP VIDE”, 2004. (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā, www.sus.lv*);
- 7.10.3. Dabas pamatnes izpēte un precizēšana Rīgas pilsētas vēsturiskajā centrā. SIA „TOP VIDE”, 2003. (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.10.4. Rīgas vēsturiskā centra publiskās ārtelpas precizēšana. Ē.Zīle, I.Dzene, 2003. (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.10.5. Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūras aerofoto karte (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.10.6. Nekustamo īpašumu datu bāzes NEKIP karte ar īpašuma piederību. (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.10.7. Pētījuma „Rīgas ainavu kvalitātes mērķu noteikšana” kartogrāfiskie materiāli. Nodibinājums Vides risinājumu institūts, 2013 (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.10.8. Rīgas pilsētas apstādījumu attīstības koncepcija 2007. – 2018. gadam, projekts (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.10.9. Rīgas Teritorijas plānojums 2006. – 2018. gadam, teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.10.10. Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība Rīgas 55 apkaimēs. SIA „Datorkarte”, 2012 (*materiāli pieejami www.sus.lv*).
- 7.10.11. Teritorijas valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);
- 7.10.12. Topogrāfiskā pamatne M 1:2000 vektordatu (SHP) datņu formātā (*materiāli pieejami RD Pilsētas attīstības departamentā*);

7.11. Pasaules piemēri

- 7.11.1. BUGS – Benefits of urban green space. Dr Koen De Ridder. Vito-TAP (*materiāli pieejami <http://www.vito.be>*);
- 7.11.2. Capitals of Biodiversity European municipalities lead the way in local biodiversity protection, Fundación Biodiversidad, 2011 (*materiāli pieejami http://www.capital-biodiversity.eu/uploads/media/European_Capitals_ENG.pdf*);
- 7.11.3. GRaBS Expert paper 6: The Green Space Factor and the Green Points System. Annika Kruuse. 2011. (*materiāli pieejami <http://www.grabs-eu.org/downloads/EP6%20FINAL.pdf>*);

- 7.11.4. GREENKEYS @ Your City – A Guide For Urban Green Quality. GreenKeys Project Team, 2008 (*materiāli pieejami http://www.ioer.de/greenkeys/Greenkeys_Tools/manual.htm*);
- 7.11.5. GREENSPACE - The contribution of urban green space to quality of life . Project, (*materiāli pieejami: <http://www.ucd.ie/greensp/index.html>*);
- 7.11.6. PQN – Pedestrians’ Quality Needs. COST European Cooperation in Science and Technology - Rob Methorst, Hector Monterde i Bort, Ralf Risser, Daniel Sauter, Miles Tight and Jim Walker, 2010 (*materiāli pieejami http://www.walkeurope.org/final_report/default.asp*RUROS – Rediscovering the Urban Realm and open Spaces. (*materiāli pieejami <http://alpha.cres.gr/ruros>*);
- 7.11.7. URGE – Development of urban green Spaces to improve the quality of life in cities and urban regions. (*materiāli pieejami <http://www.urge-project.ufz.de>*);
- 7.11.8. UrbSpace – Urban spaces – enhancing the attractiveness and quality of the urban environment. (*materiāli pieejami <http://www.urbanspaces.eu>*);